

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 27 januari 1939 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

För den enligt § 42 mom. 2 i riksdagsordningen ett av lagutskotten åliggande granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning ha båda kamrarna till lagutskott hänvisat justitieombudsmannens vid innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Första lagutskottet, som verkställt granskningen, har för ifrågavarande ändamål från justitieombudsmansexpeditionen mottagit dels de diaries, vilka år 1938 förts i nämnda expedition och under justitieombudsmannens ämbetsresor, dels ock expeditionens registratur för samma år. Därjämte ha på särskild begäran handlingarna rörande vissa av justitieombudsmannen handlagda ärenden hållits utskottet tillhanda.

Över den numera fullbordade granskningen får utskottet härmed avgiva utlåtande.

I ämbetsberättelsen meddelas till en början att justitieombudsmannen Nils Ljunggren med stöd av 25 § i den för justitieombudsmannen gällande instruktion begagnat sig av semester under tiderna den 18—den 30 juli och den 19 september—20 oktober samt att under nämnda tider justitieombudsmannens av riksdagen utsedde suppleant och efterträdare, revisionssekreteraren Knut Nissen, förestått ämbetet.

Ämbetsberättelsen upptager härafter redogörelse för sådana mot tjänstemän för fel eller försummelse i tjänsten anställda åtal, vilka under året blivit slutligen avgjorda eller i någon instans prövade.

Justitieombudsmannen redogör vidare i berättelsen för vissa ärenden, som ej föranlett åtal, samt meddelar därvid, att han, i likhet med vad tidigare skett, under denna avdelning intagit redogörelse för allenast ett mindre antal under år 1938 behandlade ärenden.

I ämbetsberättelsen äro därefter intagna av justitieombudsmannen nedannämnda dagar under år 1938 till Konungen avlätna framställningar, nämligen

den 10 november angående resestipendier åt åklagare;

den 19 december angående resekostnads- och traktamentsersättning till domare för inspektionsresor till överförmyndare;

den 30 december angående skyldighet för utmätningsman att i dagboken i utsökningsmål införa specificerad uppgift rörande förrättningskostnad m. m.; samt

den 31 december angående fastställande av viss, med hänsyn till alkoholhalten i blodet bestämd gräns, vid vilken förare av motorfordon skall anses vara i lagens mening påverkad av starka drycker.

Justitieombudsmannen Ljunggren har under år 1938 företagit ämbetsresor inom Älvsborgs och Kopparbergs län, varjämte han verkställt inspektion av Älvdals och Nyeds domsagas kansli. Tillika har justitieombudsmannens suppleant och efterträdare, revisionssekreteraren Nissen, under den tid han förestått justitieombudsmansämbetet inspekterat vissa myndigheter inom Malmöhus län.

I avseende å vad under inspektionerna förekommit hänvisas i ämbetsberättelsen till det därunder förda diariet.

Över de under år 1938 handlagda klagomål och anställda åtal m. m. meddelas i berättelsen följande översikt:

»Antalet härstädes under år 1938 diarietförda ärenden har uppgått till 743.

Vid 1938 års början voro — fränsett ett antal balanserade ärenden av annan beskaffenhet — av förut inkomna klagomål eller eljest mot tjänstemän anhängiggjorda ärenden fortfarande under handläggning härstädes 43

Under år 1938 hava anhängiggjorts ärenden mot tjänstemän:

genom inkomna klagomål — däribland icke inberäknat ett antal anonyma skrifter, vilka icke diarietförts — ett antal av 401
samt på grund av anmärkningar, gjorda vid granskning av fångförteckningar eller vid ämbetsresa eller annorledes, ett antal av 172

Summa balanserade och inkomna ärenden mot tjänstemän 616

Av berörda 616 ärenden hava under 1938:

1) såsom återkallade avskrivits	4
2) till annan myndighet överlämnats	6
3) efter vederbörandes hörande fått förfalla	193
4) efter annorledes verkställd utredning avskrivits	121
5) utan åtgärd avskrivits	148
6) till åtal hänvisats	9
7) föranlett annan åtgärd än åtal	91
och äro vid 1938 års slut:	
8) i avbidan på infordrad förklaring, påminnelser avgivande eller annan utredning vilande	26
9) i avbidan på domstols eller myndighets beslut vilande	10
10) på prövning beroende	8

Summa 616

Under år 1938 har, såsom av ovanstående redogörelse framgår, i 9 ärenden, varav två ärenden avsett samma tre tjänstemän, beslutits anställande av åtal mot tjänstemän, nämligen

på grund av förd klagan mot	8
av annan anledning mot	2
Summa	10

Sålunda har för nedan angivna fel eller försummelse i tjänsten förordnats om åtal mot:

- 1) landsfiskal för försumlighet i fråga om behandling av utsökningsärenden (sid. 106 o. f.);
- 2) ordförande i taxeringsnämnd för försummelse i fråga om föredragning inför nämnden (sid. 98 o. f.);
- 3) kammarfiskal för obehörig försäljning å allmänna arvsfondens vägnar av rätt till gravplats (sid. 132 o. f.);
- 4) två rådmän för försumlighet i utövandet av konkursdomarämbete (sid. 113 o. f.);
- 5) rättens ombudsman i konkurser för bristande tillsyn över konkursförvaltare (sid. 113 o. f.);
- 6) häradshövding för ändring av avkunnat utslag m. m.;
- 7) landsfiskal för olaglig införpassning till värnpliktstjänstgöring;
- 8) inspektionskonstapel för obehörigt anhållande m. m.; och
- 9) häradshövding för felaktigt ådömande av straff för första resan stöld.»

Berättelsen upptager vidare meddelande därom, att sedan början av senaste lagtima riksdag någon förklaring av lag, i den ordning § 19 regeringsformen bestämmer, icke blivit av Kungl. Maj:t meddelad.

Vid berättelsen äro såsom bilagor fogade en tabell och fyra förteckningar. Tabellen avser samtliga av 1938 års riksdag avlätna skrivelser m. m. i nummerföljd enligt fjortonde samlingen av bihanget till riksdagens protokoll. Förteckningarna upptaga dels de av 1938 års riksdag till Konungen avlätna skrivelser jämte uppgifter om de åtgärder, som under nämnda år vidtagits i anledning av samma skrivelser, dels sådana i sistberörda förteckning angivna ärenden, som vid utgången av år 1938 ännu voro i sin helhet eller till någon del på Kungl. Maj:ts prövning beroende, dels ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från riksdagen före år 1938 men vid samma års början varit i sin helhet eller till någon del oavgjorda, jämte uppgift om den behandling dessa ärenden undergått under år 1938, dels ock ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från justitieombudsmannen före den 1 januari 1938 och vari under år 1938 åtgärd vidtagits eller vilka vid samma års slut ännu voro på Kungl. Maj:ts prövning beroende, jämte kortfattad uppgift om ärendenas behandling.

Vid den granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning, som utskottet grundlagsenligt förehaft, har någon anledning till anmärkning icke förekommit, vilket utskottet härmed för riksdagen

anmäler.

Stockholm den 27 januari 1939.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Schlyter*, *Karl Emil Johanson*, *Wagnsson*, *Eskhult*, *Branting*, *Ewerlöf*, *Gärde* och *Brandt*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist*, *Berg*, *Larsson* i Hede och *Lindberg* i Stockholm, fru *Gustafson* samt herrar *Hansson* i Vännäsby, *Gustafsson* i Lekåsa och *Björling*.
